

REŠITE SE BOLA NA POROĐAJU

Stručni saradnik:
dr Olivera Mladenović, anesteziolog
Kliničko-bolnički centar "Dr Dragiša Mišović", Dedinje

Sve više žena bira da se porodi uz epiduralnu analgeziju, kojom se umanjuje bol u porođaju. Ovaj postupak ima svoje prednosti, naročito tamo gde lekari procene da bi bilo dobro primeniti epiduralnu analgeziju

To su pre svega situacije kada očekujemo dug i težak porođaj, što je indikacija za primenu epiduralne analgezije - kaže za Baby planetu dr Olivera Mladenović, anesteziolog Kliničko - bolničkog centra "Dr Dragiša Mišović"- Dedinje. - Bol je stres za organizam i kada duže traje, kao kod dugog porođaja, lučće se hormoni stresa koji negativno utiču na organizam majke, ali i na novorođenče. Obezboljavanjem ukidamo negativan uticaj i žena subjektivno ima prijatnije iskustvo.

S obzirom na to da se epiduralna analgezija plasira u osetljiv prostor između kičmenih pršljenova, potrebno je da anesteziolog bude veoma dobro obučen. Prema rečima sagovornice Baby planete u KBC "Dr Dragiša Mišović – Dedinje" jedan anesteziolog je uvek zadužen za porodilište, bilo da se radi o anesteziji za carski rez, pripremi pacijentkinja za anesteziju i analgeziju, rešavanju akutnih stanja u porodilištu ili plasiraju epiduralnog katetera i vođenju epiduralne analgezije za vaginalni porođaj. U ovoj ustanovi se čak 80 posto vaginalnih porođaja izvodi uz pomoć epiduralne analgezije, dok je u svetu taj procenat znatno manji.

Ipak, mnoge žene pitaju svog anesteziologa da li ova metoda može negativno da utiče na novorođenče tokom i posle porođaja

- Ulazak leka u krvotok majke, odnosno resorpcija leka preko epiduralnog prostora, odvija se znatno sporije od nekih drugih načina aplikovanja - pojašnjava dr Mladenović. - Dosadašnja istraživanja koja su se bavila merenjem koncentracije lokalnog anestetika u krvi deteta nakon dužeg primenjivanja epiduralne analgezije pokazala su da se radi o promilima, pa se može zaključiti da je i duža upotreba epiduralne analgezije bezbedna za dete.

Takođe, buduće majke često imaju dilemu da li se na ovaj način samo umanjuju bolovi, dok žene i dalje osećaju šta se u njihovom telu dešava. Prema rečima sagovornice Baby planete cilj epiduralne analgezije i jeste da umanji bol, a da se pritom zadrži motorna funkcija mišića koji učestvuju u porođaju. To se postiže davanjem razblaženih koncentracija lokalnog anestetika kako bi se delovalo na senzorni deo nerava, a sačuvala motorna funkcija. Osećaj dubokog pritiska takođe se zadržava, pa na taj način buduće mame i dalje osećaju kada je pravi momenat za napinjanje.

Anesteziolog na osnovu jačine bola, faze porođaja i brzine njegovog napredovanja određuje dozu i način vođenja epiduralne analgezije. Dr Mladenović dodaje kako u KBC "Dr Dragiša Mišović" pored klasičnog vođenja bezbolnog porođaja koriste i najsavremenije aparate, kao što je PCEA (Patient controlled epidural analgesia) pumpa pomoću koje pacijentkinja sama kontroliše svoj bol pritiskom na taster. Naravno, pre toga anesteziolog u aparat unese parametre: dozvoljene doze leka, vreme trajanja aplikovanja, kao i period blokiranja aparata.

Ti parametri se određuju individualno za svaku pacijentkinju. - Time se povećava bezbednost žene jer ne postoji mogućnost predoziranja lekom - dodaje sagovornica Baby planete.

Kako bi doobile prave informacije i razmislike žele li da na ovaj način budu obezboljene u porođaju, najbolje je da trudnice porazgovaraju sa stručnim osobama, anesteziologima zaduženim za primenu epiduralne analgezije. Prema rečima dr Mladenović, u KBC "Dr Dragiša Mišović" organizovana je ambulanta za epiduralnu analgeziju u porođaju, gde se svakog radnog dana od 12 i 30 časova održavaju predavanja o prednostima, indikacijama, kontraindikacijama i mogućim komplikacijama ove metode umanjenja bola u porođaju.

Koristan i posle porođaja

Epiduralna analgezija može da olakša ne samo porođaj već i sve druge procedure koje je nekada neophodno obaviti tokom i posle rođenja deteta.

- Dodavanjem veće doze leka na epiduralni kateter, odnosno doze za anesteziju, veoma brzo možemo da obezbedimo adekvatne uslove za svaku vrstu intervencije tokom i posle porođaja, ukoliko je to potrebno. Najčešće se na taj način obezboljava ušivanje epiziotomije, reza koji se pravi tokom porođaja, manuelna provera unutrašnjosti materice ako tokom porođaja nije izasla cela posteljica, ili ukoliko je indikovano završiti porođaj carskim rezom uz doze za anesteziju - navodi dr Olivera Mladenović.